

Затверджую

Голова приймальної комісії

НУ «Запорізька політехніка»

проф. Віктор ГРЕШТА

« 26 » квітня 2024 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту замість предметного тесту «Психологія та соціологія» для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі НРК6, НРК7 за спеціальністю 053 Психологія.

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому іспиті фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання відповідно до Програми предметного тесту з психології та соціології затвердженої наказом МОН від 11.02.22 р. №156, які дозволяють встановити рівень сформованості компетентностей необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 053 Психологія ступеня «магістр».

Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка» (для осіб, які зареєстровані та перебувають на тимчасово окупованій території – за зверненням вступника). При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, здійснюється відеофіксація іспиту.

Вступники повинні знати і вміти:

- Знати основні проблеми і напрямки розвитку психодіагностики, її основні методи; знати основи психометрії;
- Вміти грамотно підбирати психодіагностичний інструментарій;
- Володіти навичками роботи з різноманітними методиками при дотриманні етичних норм проведення дослідження;
- Знати основні теоретичні основи експериментальної психології;
- Вміти здійснювати психологічне експериментальне дослідження, опираючись на основні і додаткові методи дослідження, оволодіти плануванням експерименту, кваліфікованою інтерпретацією їх результатів у конкретних дослідницьких завданнях, засвоїти правила оформлення дослідницьких звітів.
- Знати предмет та об'єкт психологічного консультування, методологічні підходи до вивчення основ психологічного консультування, основні методи, що застосовуються у процесі психологічного консультування, сфери застосування психологічного консультування, напрямки та види психологічного консультування, методики психоконсультації, проблеми психоконсультування;
- Вміти надавати психологічну допомогу у вигляді консультації різним верствам населення, застосовувати методи консультативної допомоги, проводити психоконсультування в таких сферах як управління, маркетинг,

реклама, освіта, сім'я, шлюб, політика, застосовувати сучасні методи і техніки психоконсультації та психокорекції, аналізувати сутність явищ та проблем, пов'язаних з процесом здійснення психологічного консультації.

- Знати предмет та об'єкт психотерапії, методологічні підходи до вивчення основ психотерапії, основні методи, що застосовуються у процесі психотерапевтичної зустрічі, сфери застосування психотерапії, напрямки та види психотерапевтичної роботи, методики психотерапії, проблеми психотерапії;

- Вміти надавати психологічну допомогу у вигляді психотерапевтичної зустрічі різним верствам населення, застосовувати методи психотерапевтичної допомоги, застосовувати сучасні методи і техніки психотерапії та психокорекції, аналізувати сутність явищ та проблем, пов'язаних з процесом здійснення психотерапевтичної інтервенції.

- Орієнтуватися в основних поняттях та теоріях соціології.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Психодіагностика:

- Поняття психодіагностики. Психодіагностика як наука і практична діяльність
- Поняття психологічного діагнозу.
- Види психологічного діагнозу.
- Історія розвитку психодіагностики. Характеристика сучасної психодіагностики.
- Принципи психологічної діагностики.
- Психодіагностичний метод в системі методів психології.
- Класифікація психодіагностичних методик.
- Загальна характеристика стандартизованих та клінічних методів психодіагностики.
- Характеристика тесту як психодіагностичного інструменту.
- Класифікація тестів.
- Психологічне вимірювання.
- Види вимірювання в психодіагностиці.
- Основні психометричні характеристики психодіагностичної методики.
- Поняття стандартизації в психодіагностиці.
- Надійність психодіагностичної методики.
- Валідність психодіагностичної методики.
- Дискримінативність психодіагностичної методики.
- Розробка та адаптація психодіагностичних методик.
- Вимоги до психодіагностичної літератури та методичних матеріалів.
- Вимоги до психодіагностичних методик.

2. Експериментальна психологія:

- Предмет та завдання експериментальної психології.

- Методологія науки та методологічні принципи експериментальної психології.
- Наукове дослідження. Структура наукового дослідження. Поняття про наукову проблему.
- Теорія як реконструкція реальності.
- Експериментальна взаємодія.
- Етичні аспекти психологічних досліджень.
- Згода на участь у психологічному дослідженні.
- Правове регулювання психологічних досліджень.
- Наукове шахрайство та чистота експерименту.
- Поняття про психологічний експеримент.
- Типологія експериментальних досліджень.
- Структура психологічного експерименту.
- Експериментальна гіпотеза.
- Види залежних змінних в психологічному експерименті
- Види незалежних змінних в психологічному експерименті.
- Типологія валідності психологічного експерименту.
- Факт і артефакт у експерименті.
- Проблема контролю в експерименті. Процедури контролю впливу особистості учасника. Процедури контролю впливу особистості експериментатора. Загальні правила контролю загроз валідності експерименту.
- Функції експериментальних досліджень в психології.
- Етапи розвитку експерименту в психології та психофізіології.
- Особливості експериментальних досліджень в загальній психології та психофізіології.
- Експерименти у віковій психології. Методи організації експериментальних досліджень розвитку людини.
- Основні види експериментів в соціальній психології. Специфіка польових та лабораторних експериментів в соціальній психології.
- Загальні напрямки експериментальних досліджень в організаційній психології.
- Стратегії експериментального дослідження: констатуюча стратегія, формуюча стратегія, стратегія зіставлення.
- Зв'язок експериментальних планів та факторів, що загрожують валідності експерименту.
- Типи квазіекспериментальних планів.
- Доекспериментальні плани.
- Поняття про дослідницьку програму. Завдання дослідницької програми. Структура дослідницької (експериментальної) програми. Постановка проблеми експериментального дослідження.
- Аналіз та інтерпретація результатів експериментів.
- Представлення результатів експериментів.

3. Психологічне консультування:

- Поняття психологічного консультування.
- Психологічна допомога: поняття, види та форми.
- Сутність та специфіка психологічного консультування.
- Предмет та задачі консультативної психології.
- Принципи психологічного консультування.
- Етичні аспекти психологічного консультування.
- Види психологічного консультування.
- Поняття психічного та психологічного здоров'я в психологічному консультуванні.
- Сутність процесу консультування.
- Просторові та часові аспекти консультативної бесіди.
- Етапи проведення консультативної бесіди.
- Когнітивний та емоційний компоненти консультативної бесіди.
- Типи клієнтів та особливості взаємодії «психолог-клієнт».
- Структура консультативного процесу.
- Сучасні методи та технології психологічного консультування.
- Використання психодіагностичних технологій в психологічному консультуванні.
- Вимоги до особистості психолога-консультанта.
- Модель ефективного психолога-консультанта.

4. Основи психотерапії:

- Історія розвитку і сучасні етапи психотерапії.
- Основні дефініції психотерапії.
- Суть поняття психотерапії.
- Завдання, види, підходи та методи психотерапії.
- Етапи психотерапевтичного процесу.
- Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу.
- Основні вимоги до психотерапевта.
- Суть психодинамічної психотерапії.
- Техніки психоаналізу і результат психотерапевтичного впливу.
- Суть індивідуальної психотерапії А. Адлера та генеза неврозу.
- Техніки індивідуальної психотерапії А. Адлера та результат психотерапевтичного впливу.
- Суть характерологічного аналізу К. Хорні та генеза неврозу.
- Техніки характерологічного аналізу та результат психотерапевтичного впливу.
- Суть гуманістичного психоаналізу Е. Фромма та генеза неврозу.
- Техніки гуманістичного психоаналізу та результат психотерапевтичного впливу.
- Арт-терапія та її види.
- Техніки арт-терапії та результат психотерапевтичного впливу.

- Суть когнітивної психотерапії.
- Техніки когнітивної психотерапії і результат психотерапевтичного впливу.
- Техніки гештальт-терапії і результат психотерапевтичного впливу.
- Суть НЛП. Техніки НЛП.
- Суть трансактного аналізу Берна. Техніки трансактного аналізу.
- Техніки клієнт-центрованої психотерапії та результат психотерапевтичного впливу.
- Техніки сімейної психотерапії та результат психотерапевтичного впливу.
- Логотерапія та екзистенційний аналіз В.Франкла.

5. Соціологія:

- Предмет соціології як наукової дисципліни.
- Основні поняття соціології Макса Вебера.
- Соціологічна теорія Еміля Дюркгейма.
- Поняття «соціальний статус».
- Поняття «соціальна роль».
- Поняття «соціальної стратифікації».
- Поняття «соціальна мобільність».
- Соціологічні методи.
- Поняття «конформність».
- Поняття «первинна соціалізація».
- Поняття «соціальний характер».
- Поняття «девіантна поведінка».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися основних поняттях психодіагностики, експериментальної психології, психологічного консультування та основ психотерапії.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта теоретичних основ психодіагностики, експериментальної психології, психологічного консультування та основ психотерапії.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом певними практичними навчаннями, які передбачаються при вивченні психодіагностики, експериментальної психології, психологічного консультування та основ психотерапії.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить більше ніж 100 балів.

У разі наявності в паперовій роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аблов А. Ф. Загальна соціологія: конспект лекцій. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 130 с.
2. Бедан В.Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій (для студентів-психологів факультету психології, політології та соціології). Одеса, 2020. 102 с.
3. Бушуєва Т. В. Проведення психодіагностичного обстеження : Посіб. для студ. Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. К. 2005. 94 с.
4. Бушуєва Т.В. Основи наукових психологічних досліджень. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М. 2017. 244 с.
5. Бушуєва Т.В. Психодіагностика. Підручник для студентів вчз. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2016. 504 с.
6. Васьківська С. В. Технологія консультування (Організація консультативної взаємодії). К.: Главник, 2005. 96 с.
7. Волкова О.П. Експериментальна психологія. Навч. посіб. Київ: Академія, 2019.
8. Галян І.М. Психодіагностика : навч.посібник. К.: Академвидав, 2011. 464 с.
9. Галян О.І., Галян І.М. Експериментальна психологія. Навчальний посібник. Київ: Академвидав 2012. 408 с.
10. Глива Є. Вступ до психотерапії : навч. посіб. Острогор – Київ: Острозька академія, Кондор, 2009. 532 с.
11. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: Навчальний посібник. Київ: «ВД Професіонал», 2007. 208 с.
12. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник. Київ: Академвидав, 2010. 288 с.
13. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії: навч. посібник. Дрогобич: Посвіт, 2015.
14. Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 360 с.

15. Мушкевич М.І. Чагарна С.Є. Основи психотерапії: навч. посіб / за ред. М.І. Мушкевич. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 420 с.
16. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях. Миколаїв: Іліон, 2019. 134 с.
17. Основи психотерапії : навч.посіб. / [К.В. Седих, О.О. Фільца, В.І. Банцер та ін.] ; за ред. К.В. Седих, О.О. Фільца. Київ: Академвидав, 2016. 192 с.
18. Панок В.Г. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування : навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац.ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.
19. Романенко О.В. Експериментальна психологія: курс лекцій. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. 146 с.
20. Самошкіна Л. М., Лазаренко В. І. Психодіагностика: Навч. посіб. Д.: РВВ ДНУ, 2001. 44с.
21. Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293.
22. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с
23. Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. К.: Главник, 2006. 144 с.
24. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології: навч.посіб. для студ. Вищ. Навч. Закл. III - IV рівнів акредитації . Луцьк: Східноєвроп. Нац. Ун-т ім. Лесі Українки, 2012. - 200 с.
25. Хоміч Г. О. Основи психологічного консультування. К.: МАУП, 2004. 152 с.
26. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2005. 656 с.
27. Яценко Т.С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2004. 345 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності 053 «Психологія»
(назва освітньої програми)
« 26 » квітня 2024р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 053 Психологія
(Психологія)

Владислав КОВАЛЬ